Lietas Nr. 11380053814
Lietas arhīva Nr. K36-0097-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Talsos, 2015.gada 27.jūlijā

Talsu rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ainars Feldmanis,
ar sekretāri Sanitu Zaļo, tulci Lieni Aboļēviču,
piedaloties prokuroram Edgaram Kristovskim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā
/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 130.panta otrās daļas un 132.panta.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] /pers. A/ nodarīja tīšu vieglu miesas bojājumu šādos apstākļos:

2014.gada 31. oktobrī ap plkst. 18.00, viņš, atrodoties Rojas novada Kaltenē, /Nosaukums A/ mājas pagalmā, un, izraisoties konfliktam ar znotu /pers. B/ par mājas skursteņa tīrīšanu, personisku motīvu vadīts, piegāja pie /pers. B/ un no mugurpuses tīši iesita /pers. B/ ar koka nūju vienu reizi pa galvas pakauša daļu, pēc kā /pers. B/ nokrita uz zemes, tad trīs reizes ar koka nūju iesita viņam pa muguru. Kad /pers. B/ piecēlās, /pers. A/ turpināja viņam uzbrukt ar koka nūju, cenšoties iesist pa galvu, bet /pers. B/ aizsargājoties pielika priekšā galvai kreiso roku, kā rezultātā trīs mērķētie sitieni trāpīja pa /pers. B/ kreiso roku. Ar šīm darbībām nodarīja cietušajam /pers. B/ vieglus miesas bojājumus, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai: sistu brūci galvas matainajā daļā, ādas nobrāzumus labā apakšdelma rajonā, kreisā elkoņa rajonā, galvas smadzeņu satricinājumu.

Ar minētajām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] /pers. A/ nodarīja tīšu vieglu miesas bojājumu šādos apstākļos:

2014.gada 5.decembrī ap plkst. 15.00, viņš, atrodoties Rojas novada Kaltenē, /Nosaukums A/, ienāca mājas virtuvē, kur tajā brīdī stiprā alkohola reibumā atradās viņa znots /pers. B/, un, turot rokās koka rungu, personisku motīvu vadīts, pastāvot savstarpēji naidīgām attiecībām, izrādot nepatiku pret /pers. B/, tīši iesita viņam ar koka rangu sešas reizes pa galvu. Ar šīm darbībām nodarīja cietušajam /pers. B/ vieglus miesas bojājumus, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21dienai – sistas brūces galvas matainajā daļā.

Ar minētajām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[3] /pers. A/ izvirzīta apsūdzība par to, ka viņš izteicis draudus nodarīt smagu miesas bojājumu, pastāvot pamatam baidīties, ka šie draudi varētu tikt izpildīti šādos apstākļos:

2014.gada 16.novembrī ap plkst. 18.15, viņš Rojas novada Kaltenē, /Nosaukums A/, būdams atbraucis apciemot savas meitas /pers. C/ ģimeni, atrodoties dzīvojamās mājas virtuvē, savstarpēja strīda laikā ar /pers. B/ par savstarpēja strīda laikā /pers. B/ 2014.gada 31.oktobrī nodarītajiem miesas bojājumiem, nevēloties pakļauties viņa prasībai braukt prom no šīs mājas, vērsa savas darbības pret ēdamistabā esošo /pers. B/. Paņēmis rokā malkas skaldāmo cirvi un pacēlis to virs galvas, /pers. A/

devās /pers. B/ virzienā, draudot viņam ar cirvi nodarīt smagus miesas bojājumus galvas apvidū. Šādu rīcību /pers. B/ uztvēra kā draudus savai dzīvībai, jo, būdams augumā mazāks, miesas bojājumus varēja saņemt tieši galvas apvidū. Novērtējis šādu rīcību kā reālus draudus nodarīt smagus miesas bojājumus, jo iepriekš jau bija cietis no viņa vardarbības, /pers. B/ paņēma rokās koka rungu un sagatavojās uzbrukumam, taču /pers. A/ darbības pārtrauca virtuvē esošais /pers. D/.

Minētās /pers. A/ darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 132.panta.

Cietušais/pers. B/ tiesas sēdē pieteica un uzturēja kompensāciju par morālo aizskārumu EUR 500 apmērā.

M o t ī v u d a ļ a

/pers. A/ tiesas izmeklēšanā savu vainu viņam izvirzītajās apsūdzībās neatzina un izmantoja savas tiesības neliecināt. Tiesa pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 503.panta ceturto daļu tiesa nolasīja viņa agrāk sniegtās liecības (lietas 74.-75., 55.-57.lp.).

Pirmstiesas izmeklēšanā viņš liecinājis, ka /pers. B/ ir viņa meitas /pers. C/ vīrs, ar kuru viņam ilgstoši ir ļoti sliktas attiecības. /pers. B/ nekur nestrādā, bieži lieto alkoholiskos dzērienus, tad kļūst agresīvs. 2014.gada 31.oktobrī aizbraucis pie meitas uz Rojas novada Kaltenes "/Nosaukums/", kur noticis strīds starp viņu un /pers. B/ par nerūpēšanos par mazmeitu, vēlāk par skursteņa tīrīšanu. Strīda laikā /pers. B/ viņam iebakstījis ar aptuveni 60 cm garu koka kātu vēderā, rupji nolamājis, pēc kā viņš atņēmis /pers. B/ koka kātu, un vairākas reizes ar to iesitis pa galvu, pa muguru, līdz /pers. B/ aizskrējis pie kaimiņiem. Atzina miesas bojājumu nodarīšanu.

2014.gada 16.novembrī sarunājis ar meitu, ka paliks pa nakti "/Nosaukums/", bet viņa izteikusi bažas par to, ka /pers. B/ esot izteicis draudus izrēķināties ar viņu par 31.10.2014 nodarītajiem miesas bojājumiem. Vēlāk vakarā, kad virtuvē skaldījis skalus iekuram, /pers. B/ iznācis no savas istabas, turot rokās atvēzētu mietu, teicis: "Tūlīt tu man dabūsi", taču ieraugot viņam rokās cirvi, apstājies. Atbildējis: "Nāc šurp", rokās turot paceltu cirvi. Neuzskata, ka draudējis nodarīt /pers. B/ smagus miesas bojājumus, jo /pers. B/ bijis tas, kurš viņam pirmais draudējis.

2014.gada 5.decembrī, kad ieradies /Nosaukums A/, viņu sadusmojis fakts, ka /pers. B/ alkohola reibumā gulējis mazdēla gultā. Viņš izgājis ārā pabarot trušus, kad atgriezies virtuvē, /pers. B/ viņam uzbrucis ar nelielu koka mietu, ko viņam izdevies izraut no rokam. Tad /pers. B/ ieķēries viņam kaklā, un, lai atbrīvotos, sitis ar koku viņam pa rokām, pa galvu, līdz /pers. B/ viņu atlaidis. Atzina miesas bojājumu nodarīšanu, pēc notikušā zvanījis meitai, lai viņa izsauc policiju un medicīnisko palīdzību.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina abu 130.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi un viņa darbības ir pareizi kvalificētas pēc šī panta. Apsūdzībā pēc Krimināllikuma 132.panta apsūdzētais ir attaisnojams, jo minētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs viņa darbībās nav pierādīts.

Izlemjot par apsūdzētā vainu viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos, tiesa tiesas izmeklēšanā pārbaudīja šādus pierādījumus.

Cietušais **/pers. B/** tiesā liecināja, ka viņam jau ilgstoši ir saspīlētas attiecības ar sievastēvu /pers. A/. 2014.gada 31.oktobrī viņš (/pers. B/), /pers. A/ un /pers. D/ atradušies viņa sievai piederošajā mājā Rojas novada Kaltenē, "/Nosaukums/". /pers. D/ uz jumta un tīrījis skursteni, viņš un /pers. A/ pagalmā kaut ko runājuši. Vienā brīdī aizgājis aiz mājas stūra un tad sajutis sitienu no mugurpuses pa pakausi. Pēc sitiena nokritis, sajutis, ka no pakauša tek asinis, zaudējis spēkus. Redzējis, ka sitējs bija /pers. A/, kurš ar dēli vēl vairākas reizes viņam iesitis pa muguru un arī pa roku. Tad viņš (/pers. B/) aizbēdzis pie kaimiņa, tur apturējis asiņošanu un izsaucis ātro palīdzību. Gribējis atgriezties mājās, bet tur viņu sagaidījis /pers. A/ ar dēli rokā un viņš atkal aizbēdzis pie kaimiņa.

2014.gada 5.decembrī viņš mājās Rojas novada Kaltenē, "/Nosaukums/" virtuvē pie plīts gatavojis pusdienas. Atradies ar muguru pret durvīm, jutis, ka kāds ienāk, pagriezies un tajā brīdī /pers. A/ viņam iesitis ar koku pa galvu. Viņš atgrūdis /pers. A/ un izskrējis no mājas. Pēc tam aizskrējis pie sievas un izsaucis ātro palīdzību.

2015.gada 16.novembrī /Nosaukums A/ ieradies /pers. A/ tā, it kā konflikts pirms tam 31.oktobrī starp viņiem nebūtu bijis. Viņš (/pers. B/) teicis /pers. A/, lai labāk pie viņiem nepaliek. Tad /pers. A/ aizgājis uz savu istabu, atgriezies no tās ar cirvi rokā un nācis viņa (/pers. B/) virzienā, sakot: "Tu vēl dabūsi". Viņš sapratis, ka nepaspēs caur logu aizbēgt un tādēļ paņēmis rokā koku, lai aizstāvētos. /pers. A/ atradies apmēram 5 metrus no viņa un ar galvas augstumā labajā rokā paceltu cirvi nācis viņa virzienā.

Tā kā /pers. A/ ir augumā garāks par viņu, sapratis, ka viņš sitīs ar cirvi pa galvu vai plecu, turklāt jau iepriekš /pers. A/ viņam ar citiem priekšmetiem ir sitis pa galvu. /pers. A/ pietuvojies līdz 3 metriem un tad viņu (/pers. A/) apturējis /pers. D/, kurš nostājies priekšā un satvēris viņu. Viņš (/pers. B/) /pers. A/ draudus uztvēris nopietni un domājis, ka tie var tikt reāli izpildīti.

Cietušais uzskata, ka viņam nodarīts morālais kaitējums EUR 500 apmērā, jo pēc miesas bojājumu nodarīšanas viņš vairs nevar īsi apgriezt matus, turklāt pirmajā miesas bojājumu nodarīšanas reizē turpat blakus atradusies viņa mazgadīgā meita, kura sākusi raudāt.

Liecinieks **/pers. F/** tiesā liecināja, ka 2014.gada rudenī bijis gadījums, kad pie viņa uz mājām atskrējis kaimiņš /pers. B/, kurš dzīvo "/Nosaukums/" – 50 metru attālumā no viņa mājas. /pers. B/ asiņojusi galva, viņš (/pers. F/) iedevis ūdeni apmazgāt galvu. Viņš sapratis, ka brūcei nepieciešams uzlikt šuves, un iedevis /pers. B/ telefonu, lai izsauc ātro palīdzību. No /pers. B/ sapratis, ka viņam bijis strīds ar sievastēvu. Arī sievastēvs viņam (/pers. F/) iepriekš ir izteicis neapmierinātību ar znotu.

Liecinieks **/pers. D/** tiesā izmantoja savas tiesības neliecināt. Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 501.panta 6.punktu, tiesa nolasīja viņa agrāk sniegto liecību (lietas 66.-68.lp.). Pirmstiesas izmeklēšanā viņš liecinājis, ka 2014.gada 31.oktobrī pēcpusdienā pēc pulksten 16.00 viņš mājās Kaltenē, "/Nosaukums/" tīrījis skursteni. Ārā bijis arī viņa vectēvs /pers. A/ un patēvs /pers. B/. Vectēvs pārmetis /pers. B/, kāpēc viņš nav iztīrījis skursteni. Aleksandrs teicis, ka viņš esot iztīrījis apakšā, ka viņš iztīrīs vēlāk. Viņi sāka strīdēties un Aleksandrs pasūtīja vectēvu "trīs mājas tālāk" rupjiem vārdiem. Tad /pers.B/ un vectēvs aizgājuši mājas galā, un viņš abus vairs nav redzējis. Viņam (/pers. D/) liekas, ka, aizejot mājas galā, vectēvam nekas rokā nav bijis. Tad dzirdējis, ka abi strīdas. Ārā tajā laikā bijusi viņa 5 gadus vecā māsa, kura sākusi raudāt. Viņš sapratis, ka kaut kas nav kārtībā. Pēc kādām minūtēm /pers.B/ ar asiņainu galvu skrējis prom, sakot viņam, lai zvana policijai. Vectēvs skrējis /pers. B/ pakaļ un viņam rokās tajā brīdī bijusi koka nūja. Viņš teicis vectēvam, lai viņš apstājas, un vectēvs arī paklausījis. Aleksandrs aizskrējis pie kaimiņa /pers. F/, vēlāk ātrā palīdzība viņu aizvedusi uz slimnīcu.

2014.gada 16.novembrī ap pulksten 18.00 vectēvs atkal bija atbraucis pie viņiem. Mamma vectēvam teikusi, ka labāk būtu, ja viņš brauktu prom, jo /pers. B/ pēc tā gadījuma, kad vectēvs viņu piekāvis, vairs negribot, ka vectēvs ir pie viņiem. Vectēvs teicis, ka viņš nekur nebrauks. Tad viņi abi ar Aleksandru atkal sastrīdējušies. Aleksandrs teicis, ka viņš vectēvam sitīs, ja viņš nebrauks prom. Bet vectēvs nav atkāpies un teicis, ka prom neies. Vēlāk vectēvs virtuvē ar cirvi rokā skaldīja malku, viņš (/pers. D/) stāvējis virtuves durvīs, bet /pers. B/ tajā laikā atradies istabā. /pers. B/ bija paņēmis rokā koka nūju, un no istabas saucis vectēvam, lai viņš iet prom. Tā kā viņš (/pers. D/) stāvējis virtuves durvīs, tad /pers. B/ nemaz nav mēģinājis iet virtuvē. Vectēvs teicis, lai Aleksandrs ejot pie viņa virtuvē, un tad viņš Aleksandram ar to cirvi iesitīšot. Viņi savā starpā runājuši krievu valodā, kuru viņš (/pers. D/) pārvalda. Ja viņš (/pers. D/) būtu atļāvis viņiem abiem saiet kopā, tad vectēvs ar to cirvi droši vien arī būtu iesitis /pers. B/. Bet viņš viņus kopā nav laidis. Varbūt, ka vectēvs arī teicis, ka viņš nositīs /pers. B/, bet viņš tieši neatceras. Viņš atceras, ka Aleksandrs ar to koku rokā teicis vectēvam, ka tad, kad vectēvs aizies gulēt, tad viņš vectēvu nositīšot ar to koku. Viņš (/pers. D/) abiem teicis, lai viņi nomierinās, māsa raudājusi. Tad vectēvs nomierinājies, viņš (/pers. D/) vectēvu aizvedis uz autobusu, un viņš aizbraucis prom. To, ka vectēvs draudējis /pers. B/ ar cirvi, redzējusi arī mana mamma. Viņi abi viens otram draudējuši. Viņš (/pers. D/) domā, ka ja viņš būtu atļāvis, vectēvs savus draudus – iesist /pers. B/ ar cirvi būtu izpildījis, un arī Aleksandrs būtu sasitis vectēvu ar koku, kas viņam bija rokās. Viņš var precizēt, ka vectēvs bija pirmais, kurš teica, ka iesitīs Aleksandram ar cirvi, un tikai pēc tam Aleksandrs teicis, ka ar koku nositīs vectēvu, kad viņš gulēs. Tajā dienā Aleksandrs nav bijis piedzēries.

2014.gada 5.decembrī /pers. B/ bijis ļoti stipri piedzēries. No rīta vectēvs atbraucis, bet visu dienu nav palicis pie viņiem. Viņš nezin, kas starp Aleksandru un vectēvu tajā dienā noticis, bet Aleksandrs bijis stipri piedzēries. /pers. B/ it kā nav uzvedies agresīvi, bet viņš nolēmis, ka labāk būs, ja ar māsu ies pie mammas uz darbu. Tā viņi arī izdarījuši. Ap plkst. 15.00 pie mammas uz darbu atnācis Aleksandrs ar asiņainu galvu un teicis, ka opis viņam esot uzbrucis, laikam atkal ar koku, cik brūces bijušas Aleksandram galvā, viņš nevar pateikt. Mamma izsaukusi ātro medicīnisko palīdzību un Aleksandrs atkal aizvests uz slimnīcu. Aleksandrs ar vectēvu strīdēšanās ziņā abi ir vienādi. Abi ir kašķīgi, īpaši, ja lietojuši alkoholu. Vectēvam Aleksandrs ļoti nepatīk. Vectēvs speciāli it kā nenāk kašķēties ar Aleksandru, viņš brauc pie kopt trušus un pie viņa māsas. Pirmajā reizē, kad vectēvs piekāvis Aleksandru, tad Aleksandrs nebija lietojis alkoholu, bet 5.decembrī Aleksandrs bijis stipri piedzēries. Aleksandrs, kad lieto alkoholu, tad vienmēr stipri piedzeras, bet vectēvs iedzer alkoholu tikai nedaudz, viņš nekad stipri nepiedzeras.

Lieciniece **/pers. C/** tiesā liecināja, ka 2014.gada 16.novembrī viņai piederošajā mājā Rojas novada Kaltenē "/nosaukums A/" ieradies viņas tēvs /pers. A/. Viņa teikusi tēvam, ka nebūtu labi pie viņiem palikt, jo viņas vīrs /pers. B/ varētu atriebties tēvam par iepriekš nodarītajiem miesas bojājumiem. Viņas tēva un vīra starpā nekad nav bijušas labas attiecības, jo tēvam nepatīk vīra dzīvesveids. Iepriekš viņu starpā ir bijis tiesas process, kurā noslēgts izlīgums. Tēvs ir deklarēts viņas mājā, bet dzīvo arī pie draudzenes Talsos. Tēvs bija ienācis virtuvē ar cirvi rokā, /pers. B/ atradies savā istabā ar 70 cm garu apaļu koku rokā, starp viņiem bijusi asa vārdu pārmaiņa. Durvīs starp abiem stāvējis viņas dēls /pers. D/. Tēvam cirvis bijis pacelts labajā rokā ar asmeni uz priekšu. Situācija bijusi baisa, viņa iesaistījusies, lai glābtu visus, baidījusies, ka tēvs neaiziet līdz /pers. B/.

Iesnieguma protokols (lietas 8.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ 2014.gada 31.oktobrī griezies policijā par viņam nodarīto miesas bojājumu faktu minētajā datumā Rojas novada Kaltenē "/Nosaukums/".

Iesnieguma protokols (lietas 31.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ 2014.gada 20.novembrī griezies policijā sakarā ar viņam izteiktajiem draudiem 16.novembrī Rojas novada Kaltenē "/Nosaukums/".

Iesnieguma protokols (lietas 44.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ 2014.gada 9.decembrī griezies policijā par viņam nodarīto miesas bojājumu faktu 5.decembrī Rojas novada Kaltenē "/Nosaukums/".

Izraksti no ambulatorās pacienta medicīniskās kartes (lietas 12., 31.lp.) un tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinums Nr. 669 (lietas 17.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ 2014.gada 31.oktobrī griezies pēc medicīniskās palīdzības un viņam konstatēti viegli miesas bojājumi – sista brūce galvas matainajā daļā, ādas nobrāzumi labā apakšdelma rajonā, kreisā elkoņa rajonā, galvas smadzeņu satricinājums.

Izraksts no ambulatorās pacienta medicīniskās kartes (lietas 47.lp.) un tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinums Nr. 707 (lietas 50.lp.) apstiprina, ka /pers. B/ 2014.gada 5.decembrī griezies pēc medicīniskās palīdzības un viņam konstatēti viegli miesas bojājumi – sistas brūces galvas matainajā daļā.

Krimināllikuma 1.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes. Kriminālprocesa likuma 124.panta otrajā daļā ir noteikts, ka Kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un šajā likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā. Šī panta piektajā daļā ir noteikts, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to esamību vai neesamību.

Kriminālprocesa likuma 128.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. Panta otrajā daļā ir noteikts, ka to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Panta trešajā daļā ir noteikts, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

Minēto normu izpratnē, izlemjot par personas vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, ir jānosaka konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, balstoties uz lietā esošo pierādījumu un noskaidroto faktu novērtējumu. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta trešo daļu visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Vērtējot tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus atbilstoši minēto normu noteikumiem, tiesa konstatēja sekojošo.

Kaut arī tiesā apsūdzētais savu vainu neatzina nevienā no viņam inkriminētajiem nodarījumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā, viņš pirmstiesas izmeklēšanā faktiski savas darbības atzinis. To, ka /pers. A/ apsūdzībā norādītajos apstākļos nodarījis miesas bojājumus /pers. B/, pilnīgi un savstarpēji nepretrunīgi apstiprina arī pārējie lietā esošie pierādījumi – cietušā un liecinieku liecības kā arī tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumi. Atzinumos konstatētie medicīniskās palīdzības sniegšanas apstākļi atbilst liecinieku /pers. F/, /pers. C/, /pers. D/ un cietušā /pers. B/ liecībām par abu konfliktu laiku, vietu un medicīniskās palīdzības izsaukšanas apstākļiem. Atzinumos konstatēto miesas bojājumu skaits, raksturs, lokalizācija, kā arī iespējamais to izcelšanās mehānisms atbilst cietušā /pers. B/ liecībās norādītajam sitienu skaitam un lokalizācijai. Līdz ar to apsūdzētā vaina Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi.

Krimināllikuma 132.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objekts ir personas drošība un veselība, objektīvo pusi veido draudi – psihiska vardarbība ar mērķi reāli iebiedēt personu. Nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tiešs nodoms – vainīgai apzinās, ka izsaka draudus nodarīt smagus miesas bojājumus un vēlas, lai cietušais tos uztvertu kā reālus.

Minētais pants aizsargā svarīgākās sabiedrības vērtības – cilvēka dzīvību un veselību. Draudi ir arī vairāku citu noziedzīgu nodarījumu obligāts vai fakultatīvs elements, taču šajā gadījumā likumdevēja mērķi – novērst bažas par dzīvības vai veselības drošību vēl pirms to reāla apdraudējuma – nosaka tieši šo vērtību nozīmīgums. Līdz ar to šī nodarījuma objektīvās puses realizāciju raksturo nevis sagatavošanās vai mēģinājums izdarīt miesas bojājumus vai slepkavību, bet tāda psihiskās iedarbības forma un saturs, kas izraisa reālas bailes par to, ka draudi var tikt īstenoti. To konstatēšanai ir jāvērtē konkrēto darbību raksturs, rīcības situācija kopumā, konflikta raksturs un tajā iesaistīto personu attiecības pirms konflikta, apsūdzētā personība u.c. faktori.

Tiesa kā ticamas vērtē notikuma aculiecinieka /pers. D/ liecības, jo tās loģiski izskaidro pārējos lietā noskaidrotos faktus par konflikta izcelšanos un attīstību kopumā. Tiesai nav pamata apšaubīt /pers. D/ liecības par to, ka konfliktam bija abpusējs raksturs, jau konflikta sākumā cietušajam rokā bijusi koka nūja, apsūdzētajam rokā bijis cirvis, abi strīdējušies un izteikuši viens otram draudus. Šos apstākļus apstiprina arī aculiecinieces /pers. C/ liecība. Viņa liecināja, ka iejaukusies, lai "glābtu visus" un baidījusies, ka tēvs neaiziet līdz /pers. B/. Arī no cietušā un apsūdzētā liecībām izriet, ka abu starpā ir bijis strīds, kura laikā cietušajam ir bijusi rokā koka nūja, bet apsūdzētajam – cirvis.

No lietā noskaidrotajiem apstākļiem nepārprotami izriet, ka cietušā un apsūdzētā starpā jau ilgstoši ir naidīgas attiecības, un tiesai nav pamata apšaubīt /pers. D/ un /pers. C/ liecības par to, ka konkrētajā gadījumā konflikts sācies tādēļ, ka cietušais iebildis tam, ka apsūdzētais uzturas viņa dzīvesvietā, kas ir arī apsūdzētā deklarētā adrese.

Tiesa apšauba /pers. B/ liecības, jo tās ir pretrunā ar lietā noskaidrotajiem apstākļiem par konflikta situāciju. Lietā nav objektīvu ziņu, kas apstiprinātu cietušā versiju par to, ka apsūdzētais mērķtiecīgi virzījies uz viņa pusi, gribējis iesist ar cirvi, taču to aizkavējis /pers. D/. To nepārprotami neapstiprina arī /pers. C/ liecība un no /pers. D/ liecības izriet, ka jau strīda sākuma viņš atradies durvīs starp virtuvi un ēdamistabu. Arī cietušā liecība par to, ka viņš paņēmis koku lai aizstāvētos un viņam nav bijusi iespēja aizbēgt, ir pretrunā ar lietā noskaidrotajiem faktiem par konflikta izcelšanos, rīcības situāciju kopumā un liecinieka /pers. D/ liecību par to, ka jau konflikta sākumā cietušajam ir bijusi rokā koka nūja, bet apsūdzētajam – cirvis.

Apsūdzētā liecību par to, ka viņš teicis cietušajam, lai nāk šurp un tad dabūs ar cirvi, apstiprina arī liecinieks /pers. D/. Cietušais sev adresētos draudus uztvēris no frāzes: "Tu man vēl dabūsi!". Šādi draudi ir vispārīgi, turklāt /pers. D/ apstiprināja apsūdzētā liecību par to, ka draudi tiks īstenoti ar noteikumu, ja cietušais nāks virtuvē pie apsūdzētā. Aculieciniece /pers. C/ konkrētu draudu izteikumu nav dzirdējusi un situāciju kopumā uztvērusi kā draudīgu.

Vērtējot apsūdzētā izteiktos draudus konkrētās rīcības situācijas un abu konflikta dalībnieku darbību kontekstā, tiesa atzīst, ka nav pierādīts tāds draudu izteikums, ko cietušais varētu uztvert kā reālu veselības apdraudējumu. Cietušā secinājums par to, ka viņš varētu saņemt sitienu pa galvu tādēļ, ka apsūdzētais ir augumā garāks un iepriekš ir sitis pa galvu, ir hipotētisks pieņēmums, turklāt strīda laikā arī viņš pats ir izteicis draudus nogalināt apsūdzēto. Nav nepārprotami pierādīts fakts, ka apsūdzētais devies cietušā virzienā ar paceltu cirvi un viņu apturējis /pers. D/, kā arī apsūdzētā nodoms panākt, lai cietušais draudus uztvertu kā reālus. No /pers. D/ liecības izriet, ka cietušais nav mēģinājis iet virtuvē, jo durvīs stāvējis viņš (/pers. D/).

Tiesas izmeklēšanā noskaidrotie apstākļi – cietušā un apsūdzētā ilgstošas naidīgās attiecības, strīda un izteikto draudu abpusējais raksturs, apsūdzētā draudu izteikšana ar nosacījumu, ka tie tiks izpildīti, ja cietušais tuvosies viņam, cietušā un apsūdzētā atrašanās dažādās telpās konflikta laikā un aculiecinieka /pers. D/ atrašanās starp viņiem – rada pamatotas šaubas par draudu raksturu un apsūdzētā nodomu.

Šīs šaubas tiesai nav iespējams novērst un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta trešo daļu tās ir jāvērtē par labu apsūdzētajam.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbību atbilstība Krimināllikuma 132.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva objektīvās un subjektīvas puses pazīmēm nav pierādīta, un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 519.panta 1.punktu viņš ir attaisnojams.

Par Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem apsūdzētais ir sodāms.

Izlemjot par sodu, tiesa ņem vērā soda mērķi un soda noteikšanas vispārīgos principus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.pantu sods ir piespiedu līdzeklis, ko personai, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, šā likuma ietvaros valsts vārdā piespriež tiesa un soda mērķis ir

aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija. Nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Brīvības atņemšanas sodu par krimināl pārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētais ir izdarījis divus mazāk smagus noziegumus. No lietas materiāliem nepārprotami secināms, ka, strīdu laikā tīši sitot cietušajam ar koku pa galvu un dažādām ķermeņa daļām, apsūdzētais pilnībā apzinājies, ka viņa darbību rezultātā cietušajam var tikt nodarīti miesas bojājumi un viņš vēlējies šādas sekas. Līdz ar to abi noziedzīgie nodarījumi izdarīti ar tiešu nodomu.

Vērtējot /pers.A/personību, tiesa ņem vērā to, ka viņš iepriekš nav kriminā li sodīts (lietas 62.lp.), lietā nav ziņu par viņa izdarītiem administratīviem pārkāpumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. un 48.pantu /pers. A/ atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa nekonstatēja.

Vērtējot lietās noskaidrotās ziņas par apsūdzētā personību kopsakarā ar nodarījuma raksturu un motīviem, tiesa secina, ka noziedzīgo nodarījumu pamatā ir apsūdzētā un cietušā ilgstošas personiskas nesaskaņas. Apsūdzētais rīkojies prettiesiski, nav spējis savaldīties, nereaģēt uz cietušā uzvedību un atrisināt konfliktu nevardarbīgā veidā. Kaut arī konfliktam ir abpusējs raksturs, personas sistemātiska piekaušana ar koku ir nepieļaujama un sabiedriski bīstama rīcība. Tādēļ apsūdzētajam piemērojams pietiekoši stingrs piespiedu līdzeklis – brīvības atņemšana. Šajā gadījumā Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētie alternatīvie sodi – piespiedu darbs un naudas sods – nav piemērojami, jo apsūdzētais ir pensionārs.

Tā kā apsūdzētais iepriekš likumpārkāpumus nav izdarījis un viņa dzīvesveids atbilst sabiedrībā vispārpieņemtajam, tiesa iegūst pārliecību, ka viņš, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus un brīvības atņemšanas sodu ir iespējams noteikt nosacīti.

Tiesa atzīst, ka cietušā /pers. B/ pieteiktā kompensācija par morālo aizskārumu EUR 500 ir pamatota un apmierināma daļēji – EUR 100 apmērā. Pārējā daļā – EUR 400 apmērā – kompensācija nav nosakāma.

Krimināl procesa likuma 350.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu ir radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka kompensācija ir kriminā ltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Krimināl procesa likuma 352.pantā noteikti kritēriji, kurus izvērtējot, tiesa nosaka kompensācijas apmēru. No šī panta pirmās daļas izriet, ka, nosakot morālās kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā:

- noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu;
- nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu;
- morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu;
- psihiskas traumas.

Civillikuma 1784.pantā ir noteikts, ka, ja ārpus līgumiskām attiecībām kādam nodarīts zaudējums ar otras personas prettiesīgu darbību, tad zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Civillikuma 1635.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Šī panta otrajā daļā ir noteikts, ka ar morālo kaitējumu jāsaprot fiziskas vai garīgas ciešanas, kas izraisītas ar neatļautas darbības rezultātā nodarītu cietušā nemantisko tiesību vai nemantisko labumu aizskārumu. Atlīdzības apmēru par morālo kaitējumu nosaka tiesa pēc sava ieskata, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Atbilstoši iepriekš minēto normu noteikumiem tiesa konstatēja sekojošo.

Ar tiesas izmeklēšanā pārbaudītajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētais divas reizes savstarpēju konfliktu laikā ir nodarījis cietušajam miesas bojājumus. Tiesa atzīst, ka personas piekaušana vienmēr rada diskomfortu un morālus pārdzīvojumus. Iespējamais gandarījums par šiem pārdzīvojumiem

ir vērtējams atbilstoši katra konkrētā nodarījuma raksturam un izdarīšanas apstākļiem. Konkrētajā gadījumā tiesa morālā aizskāruma dziļumu vērtē kontekstā ar rīcības situāciju un cietušā darbībām šajā situācijā. Tā kā abi konflikti ir bijuši abpusēji un notikuši znota un sievastēva kopīgajā dzīvesvietā, nav pamata uzskatīt, ka to rezultātā cietušais būtu publiski pazemots vai piedzīvojis psihiskas traumas. Mazgadīgā bērna pārdzīvojumi cietušā piekaušanas laikā nav saistāmi ar cietušā psihiskajām ciešanām, jo cietušajam kā tēvam ir morāls pienākums pasargāt bērnu no šādiem pārdzīvojumiem, neiesaistoties konfliktos.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka piekaušanas rezultātā cietušajam ir radītas fiziskas sāpes un neērtības sakarā ar ārstēšanos. Par to viņam pienākas gandarījums un tiesa uzskata, ka morālā kaitējuma kompensācija EUR 100 šajā gadījumā ir taisnīga un samērīga.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu reāla soda izciešanas gadījumā soda izciešanā ieskaitāms /pers. A/ aizturēšanas laiks no 2014.gada 8.decembra līdz 2014.gada 10.decembrim.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu, 368.panta pirmo un trešo daļu no /pers. A/ valsts labā piedzenami procesuālie izdevumi par zvērinātās advokātes Sabīnes Krastiņas sniegto juridisko palīdzību. Tā kā apsūdzētais ir daļēji attaisnots, procesuālie izdevumi piedzenami daļēji – EUR 30 apmērā. Pārējā daļā – EUR 14,11 apmērā – procesuālie izdevumi sedzami no valsts līdzekļiem.

Lietisko pierādījumu lietā nav.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 514., 519., 520., 527., 528., 529., 530.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

[1] /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

[2] /pers. A/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 130.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības ietverot vieglāko sodu smagākajā, **galīgo sodu /pers. A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.**

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem un sodu neizpildīt, ja pārbaudes laikā /pers. A/ neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināls odu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Reāla soda izciešanas gadījumā soda izciešanā ieskaitīt /pers. A/ aizturēšanas laiku no 2014.gada 8.decembra līdz 2014.gada 10.decembrim.

Nosacīti notiesātā pārraudzību uzdot Valsts probācijas dienesta Talsu teritoriālajai struktūrvienībai.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmās daļas 1.punktu /pers. A/ noteikt pienākumu 10 (desmit) darba dienu laikā no tiesas sprieduma spēkā stāšanās dienas pieteikties Valsts probācijas dienesta *Talsu* teritoriālajā struktūrvienībā *Talsos,* Raiņa ielā 12 a.

[3] /pers. A/ atzīt par nevainīgu viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 132.panta un **attaisnot.**

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /pers. kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, kompensāciju par morālo aizskārumu EUR 100 (simts *euro*). Pārējā daļā – EUR 400 (četri simti *euro*) apmērā – kompensāciju nenoteikt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /pers. kods/, valsts labā procesuālos izdevumus par zvērinātās advokātes Sabīnes Krastiņas sniegto juridisko palīdzību EUR 30 (trīsdesmit *euro*) un noteikt termiņu šo izdevumu labprātīgai samaksai 30 (trīsdesmit) dienas no spriedums spēkā stāšanās dienas. Pārējā daļā – EUR 14,11 (četrpadsmit *euro*, 11 centu) apmērā – procesuālos izdevumus par aizstāves sniegto juridisko palīdzību segt no valsts līdzekļiem.

Pilna sprieduma pieejamības datums: 2015.gada 10.augusts.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnesis A.Feldmanis